

**نظریه تفسیری علامه طباطبائی
در مبانی پیوندهای اجتماعی
و عوامل آن در میزان**

تهیه و تألیف: سمیه زاهدیان تجنکی و منیره السادات کامرانی

سرشناسه : زاهدیان تجنکی، سمیه، ۱۳۶۲ -

عنوان و نام پدیدآور: نظریه تفسیری علامه طباطبایی در مبانی پیوندهای اجتماعی و عوامل آن درالمیزان/ تهیه و تألیف سمیه زاهدیان تجنکی و منیره السادات کامرانی.

مشخصات نشر: قم: امتداد حکمت، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲۸۴ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۸۶۸-۸-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت : کتابنامه: ص. ۲۷۶ - ۲۸۳.

موضوع : روابط اجتماعی -- جنبه‌های قرآنی

موضوع : Social interaction -- Qur'anic teaching

موضوع : طباطبائی، محمدحسین، ۱۲۸۱ - ۱۳۶۰. المیزان فی تفسیر القرآن - تقد و تفسیر

موضوع : تفاسیر شیعه -- قرن ۱۴

موضوع : Qur'an -- Shiite hermeneutics -- 20th century

شناسه افزوده: کامرانی، منیره سادات، ۱۳۵۰ -

رده بندی کنگره: ۱۰۴BP

رده بندی دیویی: ۱۵۹/۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۳۳۹۶۰

نام کتاب: نظریه تفسیری علامه طباطبایی در مبانی پیوندهای اجتماعی و عوامل آن درالمیزان

نام نویسنده: سمیه زاهدیان تجنکی و منیره السادات کامرانی

ناشر: امتداد حکمت

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۸۶۸-۸-۵

سال چاپ: ۱۴۰۰

نوبت چاپ: اول

طراحی جلد و صفحه آرایی: علی ملاتی

شمارگان: ۱۰۰۰

قطع: وزیری

قیمت: توسط دفتر

تلفن مرکز پخش: ۰۹۹۲۸۲۷۱۱۰۵

کلیه حقوق محفوظ است.

فهرست مطالب

پیشگفتار

۱۳

۱۵

فصل اول مبادی و مفاهیم

۱۶..... گفتار اول: مبادی شناسی

۱۶..... ۱. تبیین موضوع

۲۰..... ۲. پیشینه موضوع

۲۲..... ۳. ساختار کتاب

۲۳..... گفتار دوم: مفهوم شناسی

۲۳..... ۱. معنای «پیوند» در لغت

۲۴..... ۲. معنی «وَصَلَ وَ رَبَطَ» در لغت

۲۶..... ۳. معنای کلمه «اصل» و «مبنی» در لغت

۲۷..... ۴. جمع بندی و نتیجه

۳۳..... ۵. مفهوم واژه جامعه

فصل دوم/ مبانی و اصول اعتقادی برای پیوند اجتماعی در قرآن از منظر علامه طباطبائی ۳۵

۳۶..... گفتار اول: اصول اعتقادات فردی در حفظ پیوند جامعه

۳۷..... ۱. ایمان به خدا

۴۰	۲. اعتقاد به توحید
۴۴	۳. اعتقاد به معاد
۴۸	۴. اعتقاد به عدالت الهی
۵۲	۵. اعتقاد به حاکمیت مطلق خداوند
۵۵	۶. اعتقاد به وحی
۵۷	۷. امامت
۵۹	۸. ایمان مذهبی و درونی افراد
۶۱	گفتار دوم: اصول و مبانی اعتقادات عمومی در حفظ پیوند جامعه
۶۳	۱. اعتقاد به مالکیت فردی
۶۹	۲. برابری و مساوات
۷۴	۳. اعتقاد به ولایت فقیه در جامعه
۸۰	۴. آزادی و کرامت افراد
۸۴	۵. برائت افراد از گناه
۸۶	۶. امنیت و مصونیت افراد در جامعه
۹۰	گفتار سوم: مبانی سلبی اعتقادی در برقراری پیوند بین افراد جامعه
۹۰	۱. اعتقاد به کفر
۹۳	۲. اعتقاد به شرک
۱۰۱	۳. اعتقاد به تثلیث
۱۰۳	۴. اعتقاد به تناسخ روح
۱۰۶	جمع بندی

فصل سوم/ عوامل اخلاقی برای پیوندهای اجتماعی در قرآن از منظر علامه طباطبایی ۱۰۷

۱۱۲	گفتار اول: بایدهای عوامل اخلاقی پیوند اجتماعی
۱۱۲	۱- تعاون و همکاری افراد با یکدیگر و خویشاوندان
۱۱۴	۲- رعایت حقوق دوستان
۱۱۷	۳- کرامت نفس تک تک افراد جامعه
۱۱۹	۴- رعایت قوانین جامعه

- ۵- مردم دوستی، مدارای با مردم..... ۱۲۳
- ۶- امانت داری..... ۱۲۶
- ۷- فروتنی و مهربانی در قبال مردم..... ۱۳۰
- ۸- حرمت نگه داشتن مسلمان و بزرگان دینی..... ۱۳۱
- ۹- مشورت..... ۱۳۴
- ۱۰- اهتمام و اصلاح امور مسلمانان..... ۱۳۶
- ۱۱- راستگویی..... ۱۳۹
- ۱۲- اندرز و سخن نیکو..... ۱۴۰
- ۱۳- کنترل زبان..... ۱۴۳
- ۱۴- خدمت به خلق..... ۱۴۵
- ۱۵- کار نیک (خیرات عمومی)..... ۱۴۷
- ۱۶- وحدت و اتحاد و هماهنگی بین آحاد مردم جامعه..... ۱۴۹
- ۱۷- اعتدال و میانه روی..... ۱۵۱
- ۱۸- عفو و اغماض و گذشت..... ۱۵۳
- ۱۹- حسن ظن و اعتماد داشتن به دیگران..... ۱۵۵
- ۲۰- وفای به عهد و پیمان..... ۱۵۷
- ۲۱- شهادت دادن به حق بر طبق عدل و عدالت..... ۱۵۹
- ۲۲- دوستی با نعمت ها..... ۱۶۱
- ۲۳- عدل و احسان و انصاف نسبت به دیگران..... ۱۶۲
- ۲۴- توجه به خبر دیگران..... ۱۶۴
- ۲۶- توکل و تقوای الهی..... ۱۶۷
- ۲۷- توکل و یاری خواستن از خدا در مشکلات اقتصادی..... ۱۷۰
- ۲۸- عمل به احکام عبادی و اجتماعی..... ۱۷۲
- ۲۹- ممنوعیت توهین به افراد و مقدسات آن ها..... ۱۸۳
- ۳۰- اعتقاد به امر به معروف و نهی از منکر..... ۱۸۶
- گفتار دوم عوامل سلبی اخلاقی پیوند اجتماعی..... ۱۹۲
- ۱- دوری از زشتی ها و ناپاکی ها..... ۱۹۲

- ۲- عدم اسراف..... ۱۹۳
- ۳- نهی از کتمان حق..... ۱۹۶
- ۴- نداشتن پلیدی درون..... ۱۹۸
- ۵- تعصب نداشتن به قوم یا گروهی..... ۲۰۰
- ۶- عدم تحقیر و دشنام دادن نسبت به مسلمانان..... ۲۰۲
- ۷- عدم سخن چینی میان مردم..... ۲۰۵
- ۸- مشاجره نداشتن با مردم..... ۲۰۶
- ۹- اصلاح اخلاق..... ۲۰۷
- جمع بندی ۲۰۸

فصل چهارم/ عوامل سیاسی برای پیوند اجتماعی از منظر علامه طباطبائی ۲۰۹

- گفتار اول: عوامل سیاسی داخلی در حفظ پیوند جامعه اسلامی..... ۲۱۰
- ۱- پرداخت حق الزحمه مردم..... ۲۱۰
- ۲- توازن اقتصادی و تقسیم عادلانه اموال..... ۲۱۲
- ۳- توجه و پیروی از امام حق در جامعه..... ۲۱۷
- ۴- قانون محوری و قانون مداری..... ۲۲۰
- ۵- توجه به قشر مستمند و یتیم در جامعه..... ۲۲۳
- ۶- چگونگی کنترل قدرت در داخل کشور..... ۲۲۵
- ۷- روش برخورد رئیس با مردم در جامعه..... ۲۲۸
- ۸- ایجاد امنیت اجتماعی..... ۲۳۰
- ۹- اجرای قوانین الهی در معاملات..... ۲۳۲
- گفتار دوم: عوامل سیاسی خارجی در حفظ پیوند جامعه مسلمان..... ۲۴۳
- ۱- نهی از دوستی با مشرکان و دشمن خداوند..... ۲۴۳
- ۲- برانست و دوری از مشرکان عهدشکن..... ۲۴۴
- ۳- روش برخورد با دشمن..... ۲۴۵
- ۴- روش برخورد با هم پیمانان..... ۲۴۸
- ۵- روش برخورد با کشورهای فتح شده..... ۲۵۰

از آنجائی که بسیاری از خصوصیات فردی شخص در پیوستگی او با اجتماع به تکامل و تبلور می رسد، به همین دلیل انسان را موجودی فطرتاً اجتماعی می دانند. در همه جوامع برای حفظ و قوام آن جامعه و برقراری ارتباطی سالم میان افراد آن، قوانینی ایجاد می کنند. این قوانین برگرفته از فطرت الهی و سرشت توحیدی بوده که آدمی بر پایه آن آفریده شده و هدف از آن دست یابی به وحدت و همدلی میان آحاد جامعه است. اعتقاد به آغاز و سرانجام زندگی نیز بر اساس بینش توحیدی منجر به نوعی نگرش و هدف در زندگی اجتماعی است. این چنین دیدگاهی اساسی ترین مبانی و اصول پیوند اجتماعی را میان قلوب مسلمین ایجاد می کند.